

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

PMI Eylül'de 52,5 olarak gerçekleşti

Eylül 2021

Önemli Noktalar:

- Üretim ve yeni siparişlerde üst üste dördüncü artış kaydedildi
- Artan iş yükü nedeniyle firmalar istihdamı ve satın alma faaliyetlerini genişletti
- Enflasyon oranları yüksek seviyelerini korudu

Özet:

İstanbul Sanayi Odası ve IHS Markit'ten elde edilen son PMI® anket verileri, Türk imalat sektöründeki büyümenin üçüncü çeyrek sonunda da sürdüğüne işaret etti. Üretim ve yeni siparişler üst üste dördüncü ay artarken talepte son dönemde görülen iyileşme istihdam ve satın alma faaliyetlerindeki artışın devam etmesini sağladı. Firmalar, kapasitelerini genişletmelerine rağmen son 14 ayda ilk kez birikmiş işlerinin arttığını bildirdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), imalat sanayinin kaydettiği performansı sergilemek amacıyla tasarlanmış tek rakamlı, bileşik performans göstergesidir. Manşet gösterge; yeni siparişler, fabrika çıkışları, istihdam, tedarikçilerin teslim süresi ve satın alma stokları gibi göstergelerden elde edilmektedir. 50,0 değerinin üzerinde ölçülen tüm rakamlar sektörde genel

anlamda iyileşmeye işaret etmektedir.

Ağustos'ta 54,1 olarak ölçülen manşet PMI, Eylül'de 52,5'e gerilemesine rağmen sektörün faaliyet koşullarında aylık bazda güçlü bir iyileşmeye işaret etti.

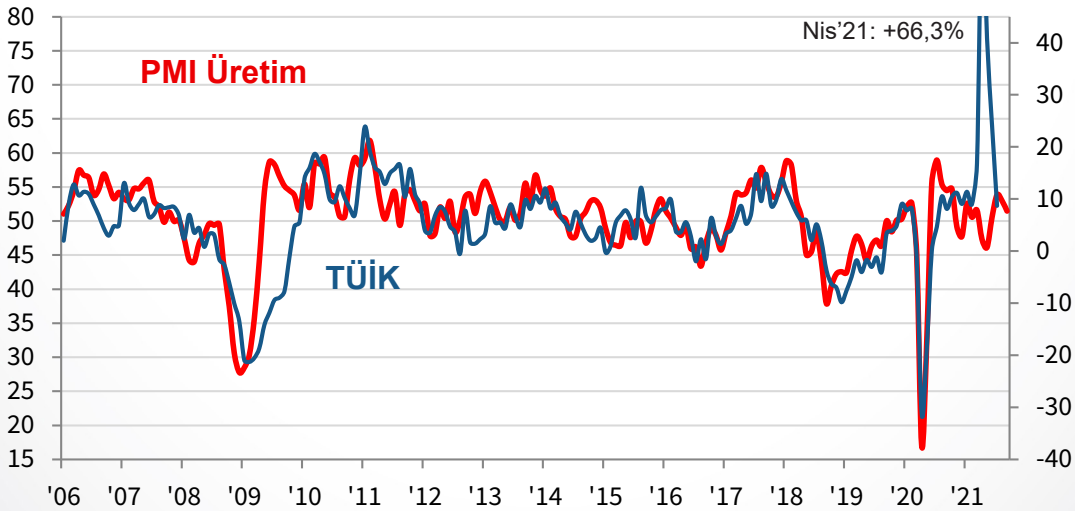
Faaliyet koşullarındaki iyileşme trendi, üretim ve yeni siparişlerde devam eden büyümeye bağlı olarak dördüncü aya ulaştı. Ancak Eylül ayındaki artışlar önceki aya göre yavaş gerçekleşti. Toplam iş hacminde devam eden büyüme, yeni ihracat siparişlerinin yine belirgin şekilde artmasından destek buldu.

Yeni siparişlerdeki iyileşme ve kapasite artırmaya yönelik çabalar, firmaların istihdam düzeyini Eylül ayında da güçlü bir şekilde yükseltmesini sağladı. Buna rağmen, yeni siparişlerde süregelen büyümenin etkisiyle, birikmiş işler Temmuz 2020'den beri ilk kez

Tarihsel bakış:

PMI Üretim Endeksi, 50 = değişme yok

Sanayi Üretimi, % yıl/yıl

Yayın yasağının geçerli olduğu tarih ve saat: 10:00 (İSTANBUL) / 0700 (UTC) 1 Ekim 2021

TÜRKİYE

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

artış gösterdi.

İmalatçılar, üretim gereksinimlerindeki yükselişe bağlı olarak satın alma faaliyetlerini de genişletti ve girdi stokları üst üste ikinci ay arttı. Ayrıca, firmaların tedarik zincirlerindeki kesintilerden korunmak için güvenlik stoku oluşturmaları, üretim öncesi stoklarda 2017'nin sonlarından bu yana gözlenen en hızlı artışa yol açtı.

Üçüncü çeyrek sonunda tedarik zincirlerindeki aksaklıkların hafiflediğine yönelik bazı işaretler dikkat çekti. Ham madde yetersizliği ve ürün ithalatındaki gecikmeler, tedarikçilerin teslimat sürelerinin daha da artmasında rol oynadı. Öte yandan, tedarikçi performansındaki bozulma son bir yılın en ılımlı düzeyinde kaydedildi.

Girdi maliyetleri keskin bir şekilde yükselmeye devam etti. Firmalar, arz kısıtlarına bağlı olarak ham madde fiyatlarındaki artışların sürdüğünü bildirdi. Döviz kuru gelişmeleri de girdi maliyetlerini yükselten bir diğer faktör oldu. Girdi maliyetlerindeki yükseliş Ağustos ayındakine çok yakın bir oranda gerçekleşti.

Buna bağlı olarak, imalatçılar satış fiyatlarını hızlı bir şekilde yükseltmeyi sürdürdü ve nihai ürün enflasyonu Eylül'de hafif bir artış kaydetti.

Yorum:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Türk imalatçıları, son dönemde üretim ve yeni siparişlerde gözlenen toparlanmayı sürdürebildi ve her iki gösterge de Eylül ayında artış kaydetti. Hatta yeni siparişlerde süregelen artışlar, firmaların yeni personel alımını sürdürmesine rağmen operasyonel kapasite üzerinde baskı oluşturmaya başladı.

Tedarik zincirlerindeki aksamaların yılın başlarındaki kadar belirgin olmadığına ilişkin bazı işaretler dikkat çekti. Yine de firmalar girdi temin etmeye çalışırken daha uzun teslimat süreleri ve keskin fiyat artışlarıyla mücadele etmek zorunda kaldı. Bu sorunlara karşı önlem alma çabalarının sonucunda girdi stokları 2017 sonundan beri en yüksek oranda arttı. Bu gelişme, önümüzdeki aylarda firmaların iş yükünün üstesinden gelmesine bir miktar yardımcı olacaktır.”

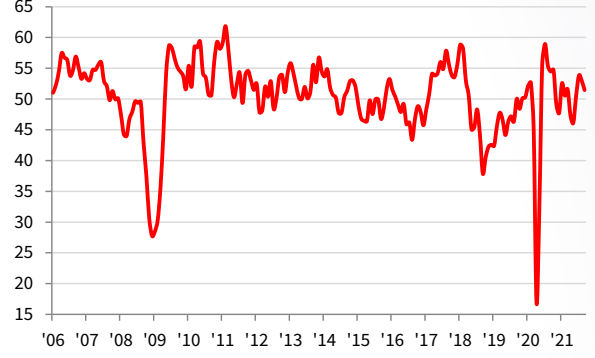
İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

Üretim Endeksi

S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıların üretimi Eylül'deki artışla birlikte son dört ayda büyüme kaydetti. Ancak büyüme oranı ılımlı düzeyde gerçekleşti ve Ağustos ayına göre düşüş gösterdi. Üretimi artan firmalar bu durumun genel olarak müşteri talebinin güçlenmesinden kaynaklandığını belirtti.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

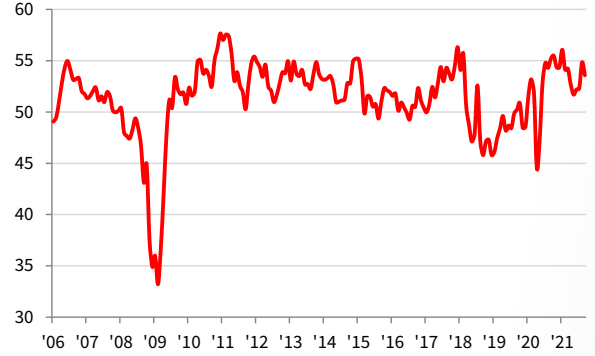

İstihdam Endeksi

S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Eylül verileri, Türk imalat sektörünün istihdamında üst üste on altıncı kez aylık bazda artışa işaret etti. Ağustos ayına göre hız kesmiş olmasına rağmen istihdam artışı güçlü seviyelerini korudu. İstihdamda artış bildiren anket katılımcıları, bu durumu iyileşen yeni siparişlere ve kapasite genişletme çabalarına bağladı.

mev.arı. 50 = bir önceki aya göre değişim yok

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

İstanbul Sanayi Odası

Nesrin Akçay, Ekonomik Araştırmalar ve Kurumsal Finans Şb. Md.
Tel.: +90 212 252 2900 Dahili: 180
Email: nakcay@iso.org.tr

IHS Markit

Andrew Harker, Economics Director
Telephone +44 1491 461 016
Email: andrew.harker@ihsmarkit.com

Joanna Vickers, Corporate Communications
Telephone +44 207 260 2234
Email: joanna.vickers@ihsmarkit.com

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu

İstanbul Sanayi Odası

Kurulduğu 1952 yılından bu yana üyelerinin Türkiye ekonomisine katkılarından aldığı güçle faaliyetlerini sürdüren İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye'nin en büyük sanayi odası, Türk sanayisinin de en güçlü temsilcilerinden biridir. İSO üyeleri tarafından yaratılan katma değer Türkiye sanayi sektörü katma değeri içindeki payı %40'ın üzerindedir. İSO üyeleri Türkiye sanayi sektörü üretiminin yaklaşık %35'ini gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun %36'sı İSO üyelerinden oluşmaktadır.

İstanbul Sanayi Odası, üyelerine yenilikçi hizmetler sunarak, sanayimizin sürdürülebilir gelişmesini desteklemekte ve rekabet gücünün gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu amaçla; inovasyon, teknoloji geliştirme, üniversite-sanayi işbirliği, mesleki eğitim, uluslararası ilişkiler, çevre ve enerji gibi sanayimize için hayati önem taşıyan konularda yurt içi ve uluslararası ortaklıklarla yeni projeler ve hizmetler geliştirerek sanayicilerimizin kullanımına sunmaktadır.

İstanbul sanayisi ile ilgili en geniş bilgi birikimine sahip olan İSO, gerçekleştirdiği ekonomik araştırmalar ve derlediği verilerle bir yandan sanayicilerimize yön gösterirken diğer yandan ekonomi ve sanayi politikalarının şekillenmesine katkıda bulunmaktadır.

IHS Markit Hakkında:

IHS Markit (NYSE: INFO), dünya ekonomisine yön veren pazarlar ve sektörler hakkında bilgi, analiz ve çözümler üreten dünya lideri bir şirkettir. Finans dışı özel sektör, finans sektörü ve kamudan oluşan geniş müşteri yelpazesine operasyonel verimliliklerini artırmalarını, sağlıklı ve bilgili karar almalarını sağlayacak yeni nesil bilgi, analiz ve çözümler sunmaktadır. IHS Markit'in özel sektör ve kamuda 50.000'den fazla müşterisi bulunmaktadır. Fortune Global 500'ün yüzde 80'ine ve dünyanın lider finans kuruluşlarına hizmet vermektedir.

IHS Markit, IHS Markit Ltd.'nin veya bağlı kuruluşlarının kayıtlı ticari markasıdır. Diğer bütün şirket ve ürün isimleri ilgili sahibin ticari markası olabilir. Copyright © 2021 IHS Markit Ltd. Tüm Hakları Saklıdır.

PMI Hakkında:

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®)lar anketleri artık Euro Bölgesi gibi önemli bölgeler dâhil olmak üzere, 40'dan fazla ülkede yayınlanacak. Bu anketler, güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde, merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi unvanına sahiptir. Daha fazla bilgi için: <https://ihsmarkit.com/products/pmi.html>.

Veri ve Sunum Yöntemi ile İlgili Notlar:

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI® (Satın Alma Yöneticileri Endeksi™) IHS Markit tarafından üretilmiştir. Rapor, Türkiye imalat sektöründe yer alan 400'ün üzerinde şirketten oluşan temsili panelden elde edilen orijinal anket verilerini içermektedir. Panel, Türk Gayri Safi Yurt İçi Hasılasına (GSYİH) olan endüstriyel katkısı baz alınarak, Standart Sanayi Sınıflandırma grubuna (SIC – Standard Industrial Classification) göre tabakalandırılmıştır.

Anket cevapları, eğer mevcutsa, ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. 'Raporda' tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında arttı/daha iyi cevabını verenlerle azaldı/daha kötü oldu cevabını verenler arasındaki net fark ve 'yayılmı' endeksi sunulmaktadır. Bu endeks, olumlu cevapların sayısı ve 'aynı kaldı' cevabını verenlerin yarısının toplamından oluşmaktadır.

Yayımlı endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin hüküm süren yönünü gösteren pratik özet niteliğinde bir ölçüdür. 50 değerinin üzerinde ölçülen endeks bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında ölçülen endeks ise genel anlamda düşüş olduğunu göstermektedir.

IHS Markit, ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde herhangi bir değişiklik yapmamaktadır, ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Temel rakamlara (düzeltilmemiş) ilişkin tarihsel veriler, ilk yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış seriler ve sonradan revize edilen veriler IHS Markit abonelerine sunulmaktadır. Lütfen economics@markit.com adresi ile irtibata geçin.

IHS Markit Satın Alma Yöneticisi Endeksi™ (PMI®) şu ağırlıklarda, beş ayrı bireysel endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir: Yeni Siparişler - 0,3, Fabrika Çıktıları - 0,25, İstihdam - 0,2, Tedarikçilerin Teslim Süresi - 0,15, Satın Alınan Stok Malları - 0,1, ve bu hesaplarda Tedarik Süresi endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Eylül verileri 13-23 Eylül 2021 tarihleri arasında toplanmıştır.

Satın Alma Yöneticileri Endeksi™ (PMI®) anket yöntem bilimi, satış, istihdam, envanter ve fiyatlar gibi değişkenleri takip ederek, özel ekonomi sektöründe neler olup bittiğinin mümkün olan en güncel göstergesini sunma konusunda olağanüstü saygınlık kazanmıştır. Endeksler, ticaret koşullarını daha iyi anlayarak, kurumsal ve yatırım stratejisini yönlendirmek amacıyla işletmeler, hükümetler ve finansal kurumlarda hizmet veren ekonomi analistleri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle birçok ülkede merkez bankaları (Avrupa Merkez Bankası dâhil) bu verileri kullanarak faiz oranları hakkında kararlar vermektedirler. PMI anketleri, her ay yayımlanan ekonomik koşulların ilk göstergeleri olup, bu nedenle hükümet organları tarafından üretilen kıyaslanabilir verilerden çok daha önce elde edilebilmektedir.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye PMI® İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları IHS Markit şirketine aittir veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. Önceden IHS Markit'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle IHS Markit'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. IHS Markit, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arzi veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Purchasing Managers' Index™ ve PMI® Markit Economics Limited şirketinin ticari markalarıdır veya bir lisans anlaşması çerçevesinde kullanılmaktadır. İstanbul Sanayi Odası yukarıda sözü edilen markaları lisanslı kullanmaktadır. IHS Markit, IHS Markit Ltd.'nin veya bağlı kuruluşlarının kayıtlı ticari markasıdır.